

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Eva Macháčková

Název práce: Změny vlastnických vztahů k půdě v Čechách po roce 1918

Konzultantka: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Diplomová práce studentky závěrečného ročníku magisterského studia Fakulty právnické ZČU v Plzni Evy Macháčkové se zařadila mezi skupinu diplomových prací na Katedře právních dějin, které se věnují období 1918 až 1989, a to z pohledu zásahů do vlastnických práv, týkajících se půdy.

Diplomantka se ve své práci věnuje jednomu z významnějších témat novodobých dějin našeho státu, a tím je téma změn vlastnických vztahů k půdě.

Na úvod je nutno poznamenat, že se autorka zhostila svého úkolu výborně a byla schopna provést podrobný rozbor a zhodnotit složitý proces vybraného tématu, detailně popsat etapy změn v právním režimu vlastnictví pozemků a v této souvislosti se věnovat příslušným zákonným normám.

Diplomová práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do sedmi kapitol.

Diplomantkou vybrané téma si studenti často vybírají za téma své kvalifikační práce a autorka toto téma aktualizuje časově a věcně rozšířenou koncepcí otázky vlastnictví půdy až téměř do současnosti, což je velmi přínosným prvkem předložené práce. Komplexní znalosti vývoje právní úpravy vlastnických poměrů nabyly v našem státě na významu po zásadních politických a státoprávních změnách. V platném právním řádu byly obnoveny dříve potlačené instituty soukromého práva. V rámci, ještě i v současné době probíhající, majetkové restituci, jsou pro kvalitní a bezchybné vyřešení mnohdy komplikovaných případů potřebné a velmi prospěšné znalosti historie vlastnických vztahů. Z těchto i dalších důvodů je zvolené téma a postup řešení v předložené kvalifikační práci stále aktuální.

S jistým nadhledem, aniž by sklouzávala k větším podrobnostem, autorka charakterizuje podstatu a často i politické pozadí zásadních změn v právním režimu vlastnictví pozemků u nás

jako po první světové válce, tak i po druhé. V práci jsou i zaznamenány její vlastní úvahy a konstatování na adresu zákonodárných orgánů, které nedostatečně využily poznatky právní úpravy vlastnických vztahů, které se uskutečnily na našem území v minulosti ze strany státu.

Autorka při svém bádání využila velký soubor odborné literatury k první pozemkové reformě, využila také archivní dokumenty, čerpala z dobového tisku a parlamentních zdrojů. Soustředila se vedle vyhraněné právní stránky zkoumaných problémů, v souladu s právněhistorickou metodou vědeckého výzkumu, také sociálně ekonomických důvodů změn, které proběhly. U první pozemkové reformy velmi vhodně postihuje přednosti i její zápory a výrazné rozdíly v českých zemích a na Slovensku.

V souladu s celkovou koncepcí předložené diplomové práce autorka také uvádí a soustřeďuje se na juristický výklad. Úpravu právních vztahů užívání půdy rozšířenou podle socialistických předpisů, rozvíjí naznačenou tezi o potřebnosti a vhodnosti studia dějin právních institutů platných i v době současné. Autorka předkládá přehledné shrnutí vybrané tematiky, které přivádí čtenáře na práh současné platné právní úpravy restitucí zemědělského majetku. Do souvislosti s tématem byl takto vhodně začleněn komplex hmotně i procesně právních otázek restitucí zemědělské půdy po roce 1991, a to v závěrečných kapitolách šesté a sedmé. Autorka velmi vhodně uvádí čtenáře do tématu i na základě zkoumané příslušné judikatury. Svoji výzkumnou činnost diplomantka zhodnotila v závěru své práce.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autorka dodržela normu předepsanou pro psaní diplomových prací, čerpala z dostupných pramenů a literatury, uvedla poznámky pod čarou, práce je psaná přehlednou formou. Práce obsahuje anglické resumé.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci Evy Macháčkové k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Otázky k obhajobě:

Pojmy konfiskace majetku, znárodnění, zábor.

V Plzni 17.4.2022

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.